

Turizm Sektörünün Mali Gündemi ve Sürdürülebilirlik

CarbonNeutral.com

KPMG Turkey is a certified
CarbonNeutral® company

KPMG Türkiye

kpmg.com.tr

Önsöz

Uluç Özcan

Vergi,
Şirket Ortağı
Turizm Sektör Lideri
ulucozcan@kpmg.com

Önsöz

Turizm sektöründe
güncel ve tartışmalı
vergisel konular

Küresel turizm sektörü, 2020 yılında tarihinin en zorlu dönemine tanıklık etti. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün (BMDTÖ) açıklamalarına göre, uluslararası yolcu sayısı 2020 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 74'lük bir düşüş gösterdi. Covid-19'un küresel turizm sektöründe 1,3 trilyon dolar değerinde bir kayıp oluşturduğu tahmin ediliyor. Covid-19 sürecindeki zararın, 2009 küresel ekonomik krizinde yaşanan kayıptan 11 kat daha fazla olduğu öngörülüyor.

Seyahat kısıtlamaları nedeniyle iptaller yaşandı, kalabalık gruplara yönelik kısıtlamalar getirildi, dünya genelinde hükümetler sektörü desteklemek amacıyla destek paketleri açıkladı. Sektör genelinde işletmeler, bir yandan düzenlemelere uygun olarak gerekli güvenlik önlemlerini alırken, bir yandan da yeni normale uyum sağlayacak şekilde çözümler geliştirdi. Bu süreçte Türkiye'de de gözlemlediğimiz üzere, yurt içi seyahatler ve kısa hafta sonu tatilleri ön plana çıktı. Dünya genelinde oteller, evden çalışanlar için ortak ofis alanı hizmeti vermeye başladı.

Bu kısa süreli çözümlerin sektörü uzun vadede destekleyip desteklemeyeceği henüz netlik kazanmadı. Ancak KPMG'nin küresel ölçekte gerçekleştirdiği Tüketici Nabzı araştırmasının sonuçlarına göre, katılımcıların yüzde 37'si 2021 yılının Ocak-Haziran döneminde seyahat etmeyi planlıyor. Tüketicilerin seyahat etme arzusu, belirsizliğin yüksek olduğu bir dönemde, sektör için tünelin sonundaki ışık olabilir.

KPMG Türkiye olarak "Turizm Sektörünün Mali Gündemi ve Sürdürülebilirlik" yayınımda, Türkiye turizm sektörünün mali gündeminde öne çıkan konuları değerlendirdik. Yayınımda sektördeki sürdürülebilirlik ihtiyacı ve risk görünümünü ele aldık, aynı zamanda sektöre yönelik en güncel vergisel düzenlemeleri ve sosyal güvenlik uygulamalarını inceledik.

Çalışmamızın Türkiye turizm sektörü için faydalı olmasını umuyorum.

Saygılarımla,

Pandemi sürecinde
sosyal güvenlik
uygulamaları ve güncel
düzenlemeler

Turizm sektöründe
GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Önsöz

Turizm sektöründe
güncel ve tartışmalı
vergisel konular

Hilmi Atağan

Vergi,
Direktör, YMM
hatagan@kpmg.com

Turizm sektöründe güncel ve tartışmalı vergisel konular

Mart ayından itibaren tüm dünyayı ve ülkemizi olumsuz şekilde etkileyen Covid-19 salgınından en çok etkilenen sektörlerden biri kuşkusuz Turizm sektörüdür. Sektörün hem istihdam hem de ekonomik açıdan Türkiye üzerinde önemli etkisinin olması, devletin acil ve etkili önlemler almasını gerekli kılmıştır. Bu kapsamda vergi mevzuatında yapılan ve yapılacak olan düzenleme ve değişiklikler pandeminin etkilerinin bir nebze de olsa azaltılması adına önem arz etmektedir.

Bu yazıda, turizm sektörü için vergi mevzuatında yapılan güncel düzenleme ve değişikliklerden KDV oranı indirimi ve söz konusu indirimin sektördeki firmalar nezdinde indirimli orandan KDV iadesi alma ihtimalini artırması, ecrimisil, kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedeli ve hasılat payı ödemelerinin ertelenmesi, konaklama vergisi ve turizm payı bilgilerine yer verilmiştir. Ayrıca sektörle ilgili vergi mevzuatı açısından tartışmalı 2 konu incelenmiştir.

Güncel vergisel konular

1. KDV oranı indirimi

Turizm sektöründe yer alan mükellefleri pandeminin etkisinden korumak amacıyla bazı teslim ve hizmetlerde KDV oranı indirimine gidilmiştir.

31.07.2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2812 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31.12.2020 tarihine kadar otel, motel, pansiyon, tatil köyü ve benzeri konaklama tesislerinde sunulan geceleme hizmetinde uygulanacak KDV oranı %1, birinci sınıf lokanta ruhsatı ya da işletme belgesine sahip olan yerler ile üç yıldız ve üzeri oteller, tatil köyleri ve benzeri tesislerin bünyesindeki lokantalarda sunulan yeme içme hizmetlerinde (bu yerlerde verilen hizmetlerin alkollü

içeceklerle isabet eden kısmı hariç) uygulanacak KDV oranı %8 olarak belirlenmiştir.

Söz konusu KDV oranı indirimleri 23.12.2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 3318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31.05.2021 tarihine uzatılmıştır.

2. İndirimli oran KDV iadesi

Turizm işletmeleri tarafından vergi oranları indirilen teslim ve hizmetler dolayısıyla yüklenilen ve indirim yolu ile giderilemeyen KDV tutarlarının Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen sınırı aşan kısmı yıl içinde vergileme dönemleri itibarı ile mahsuben, izleyen yıl içerisinde talep edilmesi halinde nakden ya da mahsuben iade edilmektedir.

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Kaynakça

Önsöz

Turizm sektöründe
güncel ve tartışmalı
vergisel konular

Vergilendirme dönemleri itibarıyla 5.000 TL'yi aşmayan mahsuben iade talepleri YMM raporu, vergi inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilirken, 5.000 TL ve üstündeki mahsup talepleri, vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilmektedir.

Turizm işletmelerinde 2812 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile KDV oranı indirilen ve 3318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile KDV oranı indirim süresi uzatılan teslim ve hizmetler için indirimli oran KDV iadesi alma ihtimali artmıştır. Bu kapsamda turizm işletmelerinin 2020 ve 2021 yıllarında devreden KDV tutarlarındaki artış seyrini dikkatli takip ederek, indirimli oran KDV iadesi alma imkanlarının olup olmadığını sorgulamalarında fayda bulunmaktadır.

3. Konaklama vergisi

Konaklama vergisi, 7194 sayılı Kanunun 9. maddesiyle 01.04.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi öngörülürken, önce 25.03.2020 tarihli 7226 sayılı Kanunu'nun 51. maddesiyle 01.01.2021 tarihine ve son olarak da 17.11.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 42. maddesiyle 01.01.2022 tarihine ertelenmiştir.

Konaklama vergisinin konusunu, otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane, kamping, dağ evi, yayla evi gibi konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmeti ile bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan diğer tüm hizmetler (yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi) oluşturmaktadır.

Konaklama vergisi oranı yüzde 2 olup, konaklama vergisi faturalarda ayrıca gösterilecek, KDV matrahına dahil edilmeyecektir.

Konaklama vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının birer aylık dönemleridir. Her bir vergilendirme dönemine ait konaklama vergisi, vergilendirme dönemini takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar katma değer vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve aynı süre içinde ödenir.

4. Turizm payı

15.07.2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7183 sayılı Kanun ile Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kurularak, ajansın faaliyetlerinin finansmanı için Turizm Payı ihdas edilmiştir.

01.10.2019 tarihinde yürürlüğe giren turizm payı;

- Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden binde 7,5
- Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden binde 7,5
- Deniz turizmi tesisleri ile Bakanlıktan belgeli deniz turizmi araçlarından binde 7,5
- Seyahat acentelerinden (münferit uçak bileti satışları hariç) on binde 7,5
- Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden) on binde 7,5
- DHİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilenler hariç havalimanı ve terminal işletmelerinden binde 2 oranında

bu ticari işletmelerin yatırımcıları veya işletmecilerinin bu işletmelerdeki faaliyetleri sonucunda elde ettikleri net satış ve kira gelirlerinin toplamı üzerinden alınır.

Turizm payında vergilendirme dönemi faaliyet gösterilen takvim yılının birer aylık dönemleridir. Her bir vergilendirme dönemine ait turizm payı, vergilendirme dönemini takip eden ayın 24. günü akşamına kadar ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine beyan edilir ve aynı ayın 26. günü akşamına kadar ödenir.

5. Ecrimisil, kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedeli ve hasılat payı ödemelerinin ertelenmesi

26.03.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 42. maddesiyle; Kanunları uyarınca ilgili Bakanlıklar tarafından üzerinde turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın

Pandemi sürecinde
sosyal güvenlik
uygulamaları ve güncel
düzenlemeler

Turizm sektöründe
GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Önsöz

Turizm sektöründe
güncel ve tartışmalı
vergisel konular

Pandemi sürecinde
sosyal güvenlik
uygulamaları ve güncel
düzenlemeler

Turizm sektöründe
GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Kaynakça

01.04.2020 tarihi ile 30.06.2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat paylarının ödeme sürelerinin başvuru şartı aranmaksızın altı ay ertelenmesi ve bu alacakların ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilmesine karar verilmiştir.

Ayrıca aynı düzenlemede Kültür ve Turizm Bakanlığının belgeli turizm tesislerinin yatırımcıları ve işletmecilerinden bu faaliyetleri dolayısıyla Hazine taşınmazlarını izinsiz kullanımlarından dolayı 01.04.2020 tarihi ile 30.06.2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin tahsilinde İdare tarafından başvuru şartı aranmaksızın altı ay süreyle ertelenmiştir.

17.11.2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu’nun 29. maddesiyle 01.07.2020 tarihi ile 31.12.2020 tarihi arasındaki dönemde 01.04.2020-30.06.2020 arasındaki dönemde tahsil edilmesi ertelenen bedeller de dahil tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri, hasılat payları ile ecrimisillerin ödeme sürelerinin, başvuru şartı aranmaksızın bir yıl ertelenmesine ve bu alacakların ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilmesine karar verilmiştir.

Tartışmalı vergisel konular**Konaklama hizmetinde KDV açısından vergiyi doğuran olay**

Sektörde tartışmalı konulardan biri konaklama hizmetlerinde KDV açısından vergiyi doğuran olayın ne zaman gerçekleştiğidir.

İstanbul Defterdarlığı’nın 30.10.2001 tarih ve 5182 sayılı muktezasında “KDV Kanunu’nun 10/a maddesi gereğince konaklama hizmetinde vergiyi doğuran olay müşterinin oteli terk tarihinde meydana geldiğinden konaklama hizmet bedelinin tamamı terk tarihinin ilgili olduğu dönemde katma değer vergisine tabi tutulacak ve ilgili dönem KDV beyannamesinde beyan edilecektir.” şeklindeki görüşüne rağmen şu

anda geçerliliği olmayan 04.01.2008 tarihli 107 Seri No.lu KDV Uygulama Genel Tebliği’nde; “01.01.2008 tarihinden önce başlayıp bu tarihten sonra biten geceleme hizmetlerinin 01.01.2008 tarihine kadar olan bölümü genel orana, bu tarihten sonra ifa edilen bölümü indirimli orana tabi olacaktır. Geceleme hizmetinin sona ermesini müteakip, Vergi Usul Kanunundaki sürelele bağlı olarak düzenlenecek faturada her iki kısmın ayrıca gösterilmesi ve tabi oldukları oranlar üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.” hükmüne yer verilmiştir.

2812 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile getirilen KDV oranı indirimi sonrasında Gelir İdaresi Başkanlığı’nın 20.08.2020 tarihinde TÜRMOB’a verdiği görüşle 107 Seri No.lu KDV Uygulama Genel Tebliği’ndeki yorumuna sadık kaldığı anlaşılmaktadır.

Buna göre; 2007/13033 sayılı BKK ekli II sayılı listenin (B/25) inci sırasında yer alan ve 30 (giriş) – 31 (çıkış) Temmuz 2020 tarihinde verilen geceleme hizmetleri %1 oranında KDV’ye tabidir. Ancak, 30 Temmuz ve öncesi tarihlere ilişkin geceleme hizmetleri için (fatura 31 Temmuz ve müteakip tarihlerde düzenlense dahi) %8 oranında KDV uygulanması gerekmektedir.

Örnek vermek gerekirse 25 (giriş) – 31 (çıkış) Temmuz 2020 tarihleri arasında verilen geceleme hizmetlerinde idarenin görüşünün; 25-30 Temmuz arası gecelemelelere isabet eden hizmet bedeline %8 oranında, 30-31 Temmuz arası gecelemelelere isabet eden hizmet bedeline ise %1 oranında KDV uygulanması gerektiği yönünde olduğu anlaşılmaktadır.

Geceleme hizmetinin yurt dışı seyahat acentelerince verilmesi halinde KDV oranı

Geceleme hizmetinin seyahat acenteleri aracılığıyla verilmesi halinde; konaklama tesisleri seyahat acentesine, seyahat acentesi de hizmeti alan kişi veya kuruluşlara ayrıca bir hizmet faturası düzenlemektedir.

1618 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığı’ndan işletme belgesi almış seyahat acenteleri tarafından müşteriye aktarılan geceleme hizmet tutarı ve bu hizmete ilişkin aracılık bedellerine de konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmetlerinin ait olduğu oran uygulanır.

Önsöz

Turizm sektöründe
güncel ve tartışmalı
vergisel konular

Buna göre, geceleme hizmet bedelinin seyahat acentesi tarafından hizmeti fiilen alan kişiye aktarılmasında, aktarılan geceleme hizmeti ve buna ilişkin komisyon toplamına %8 KDV oranı (31.07.2020 tarihinden 31.05.2021 tarihine kadar %1) uygulanır.

Acentenin geceleme hizmetine aracılık karşılığında konaklama tesisine fatura düzenlemesi halinde bu faturada gösterilen bedel üzerinden de %8 KDV oranı (31.07.2020 tarihinden 31.05.2021 tarihine kadar %1) hesaplanır.

Seyahat acentelerinden gelen faturalara uygulanacak KDV oranının tespitinde, idarenin görüşüne göre; ilgili acentenin 1618 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığından işletme belgesi almış olması önem taşımaktadır.

Konuyla ilgili 13.05.2016 ve 15.11.2018 tarihli İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'na verilen özel belgelerde; "BKK eki (II) sayılı liste B/25 inci sıranın parantez içi hükmü gereğince, aracılık bedellerine de konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmetlerinin ait olduğu oranın uygulanabilmesi için seyahat acentesinin 1618 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığından işletme belgesi almış olması gerekmektedir."

Buna göre, otelinizde konaklayacak yabancı müşteriler için internet üzerinden rezervasyon hizmeti sunan yurt dışındaki web portalı (...) sahibi şirkete fatura karşılığı ödenen ve 2 No.lu KDV Beyannamesinde beyan edilecek olan komisyon ücretinin sözü edilen BKK eki (II) sayılı listenin B/25 inci sırası kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, bu hizmetin genel oranda (18) KDV'ye tabi tutulması gerekmektedir." ifadesi yer almaktadır.

Vergi Usul Kanunu'nun 3. maddesi ve temel vergileme ilkeleri gereği yurt içi ve yurt dışı acente arasındaki vergilendirme farkının ortadan kaldırılması yönünde idarenin son verdiği özelgelerdeki görüşü değiştirmesinde fayda vardır.

Sorumlu vergicilik bakış açısıyla

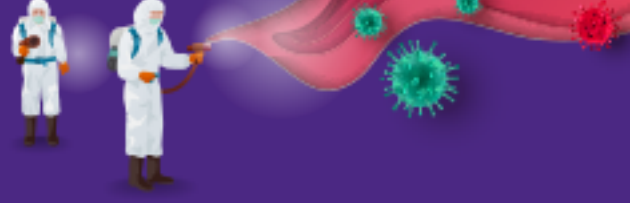
3318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile KDV oranı indirimlerinin 31.05.2021 tarihine uzatılması, 7256 sayılı Kanun ile; 01.01.2021 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülen konaklama vergisinin yürürlük tarihinin 01.01.2022 tarihine ertelenmesi, 01.07.2020 tarihi ile 31.12.2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi

gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri, hasılat payları ile ecrimisillerin ödeme sürelerinin başvuru şartı aranmaksızın 1 yıl ertelenmesi pandemi sürecinde en çok zarar gören sektörlerin başında gelen turizm sektörü için olumlu adımlardır.

Covid-19 salgınının turizm sektörünün üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması ve sektörün Türkiye'nin hem ekonomik hem istihdam açısından lokomotif sektörlerinden biri olması sebebiyle desteklenmesi adına,

- İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine tamamen ara verilmesine/faaliyetlerinin tamamen durdurulmasına karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerin mücbir sebep kapsamına alınarak vergi ödemelerinin ertelenmesine olanak sağlayan düzenlemenin, turizm sektörünün tamamını kapsayacak şekilde genişletilmesi ve muhtasar ile KDV ödemelerine ilave olarak SGK prim ödemelerinin de ertelenmesinin sağlanması,
- 31.05.2021 tarihine kadar geçerli olan KDV oranı indirimlerinin özellikle yoğun sezonda sektörün kendini toparlayabilmesini sağlamak adına 31.12.2021 tarihine kadar ertelenmesi,
- Turizm işletmeleri tarafından vergi oranları indirilen teslim ve hizmetler dolayısıyla yüklenilen ve indirim yolu ile giderilemeyen KDV tutarlarının yıl içinde de nakden iade alınabilmesinin önünü açacak düzenlemenin yapılması,
- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanunu'nda yapılacak değişikliklerle turizm payının kanunda sayılı işletmelerden tahsilinin ertelenmesine imkan tanınması,
- Yurt dışındaki seyahat acentelerinden alınan geceleme hizmetine aracılık hizmetlerinin, aynen yurt içindeki acentelerden alınan hizmetler gibi %8 (31.05.2021 tarihine kadar %1) oranında KDV'ye tabi tutulması yönünde idarenin görüş değişikliğine gitmesi,

gibi ilave aksiyonların alınmasının faydalı olacağını düşünüyoruz.

Önsöz

Turizm sektöründe
güncel ve tartışılmalı
vergisel konular

Pandemi sürecinde
sosyal güvenlik
uygulamaları ve güncel
düzenlemeler

Turizm sektöründe
GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Kaynakça

İsmail Sevinç

Vergi,
Kıdemli Direktör,
isevinc@kpmg.com

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Bilindiği üzere, hem ülkemizi hem de dünyayı tehlike altına alan Covid-19 olarak bilinen salgın Mart ayından bu yana hem iş hem de özel yaşamlarımızı etkilemektedir. Koronavirüs, insan yaşamının tüketim alışkanlıklarını da değiştirmiştir. İnsanlar organizasyonlarını iptal etmiş ve yeni bir plan yapma tercihinden vazgeçmiştir. Hizmet sektörünün içindeki turizm sektörü de insan davranışlardan doğrudan etkilenmiştir. Turizm sektörü içinde faaliyet gösteren işletmeler pandemi sürecinde işyerlerini kapatmış veya düşük kapasite ile çalışmaya devam etmektedir. Geleneksel noktada pandemi ile mücadelede sektörel bazda önlemlerin alınması, bu sektörlerle teşvik ve desteklerin sağlanması önem arz etmektedir.

Pandeminin, istihdama ve piyasaya olumsuz etkisini azaltmak adına sosyal güvenlik ve iş hukuku mevzuatında çok sayıda uygulamalarda düzenlemeye gidilmiştir. Ayrıca birçok yeni düzenlemenin uygulaması devam etmektedir.

Bu yazıda, Pandemi süresi boyunca sosyal güvenlik ve iş hukuku mevzuatında yapılan kısa çalışma, kısa çalışma ödeneği, fesih yasağı, ücretsiz izin, nakdi ücret desteği, normalleşme desteği, kısa çalışma ve nakdi ücret desteği sürelerinin uzatılması, hızlı işe dönüş desteği, ilave istihdam teşviki ve Torba Kanunla sosyal güvenlik ve vergi borçlarına getirilen yapılandırma hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Kısa Çalışma Ödeneği

Kısa çalışma ve kısa çalışma ödeneği (KÇÖ) işsizlik sigortası kanununda düzenlenmektedir. Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması halinde kısa çalışma yapılabilir.

Kısa çalışmadan söz edebilmek için işyerinde

uygulanan çalışma süresinin, işyerinin tamamında veya bir bölümünde geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya süreklilik koşulu aranmaksızın en az dört hafta süreyle faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması gerekmektedir.

Kısa çalışma halinde İşsizlik Sigortası Fonu'ndan kısa çalışma ödeneği ödenmektedir. Çalışanların kısa çalışma ödeneği alabilmeleri için işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmeleri gerekmektedir.

Önsöz

Turizm sektöründe güncel ve tartışılabilir vergisel konular

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

Kaynakça

İşçinin kısa çalışmanın başladığı tarihten önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olması ve son üç yıl içinde en az 600 gün süreyle adına işsizlik sigortası primi ödenmiş olması gerekmektedir.

26.03.2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 7226 sayılı ‘Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’ca 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’na eklenen geçici 23. Madde ile yukarıda bahsedilen sürelerde azaltılmaya gidilmiştir. Covid-19 kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde olarak değiştirilmiştir. Aynı Kanun’da kısa çalışma başvuru tarihinin 30 Haziran 2020 tarihine kadar olduğu yer almıştır.

01.12.2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 3228 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’na göre;

- 30.06.2020 tarihine kadar kısa çalışma ödeneğine başvurmamış işverenler, 1.12.2020 ile 31.12.2020 tarihleri arasında kısa çalışma talebinde bulunabileceklerdir. Geçtiğimiz günlerde başvuru süresi 31.01.2021 tarihine uzatılmıştır.
- 30.06.2020 tarihine kadar koronavirüs nedeniyle zorlayıcı sebep kaynaklı kısa çalışma başvurusunda bulunup kısa çalışma uygulamasından yararlanmayan işçiler için de başvuru yapılabileceği açıklanmıştır.
- 30.06.2020 tarihi öncesi başvurusu olan işyerleri için, ilk bir haftalık süre adına da ödeme yapılacak, yeni işyerleri için ise birinci haftadan sonra ödenek verilecektir.

Kısa çalışma ödeneği ve başvuru süresinin uzatımı hakkında çıkarılan hükümler

- 30 Haziran 2020 tarih 31171 sayılı Resmi Gazete ile 2706 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nca KÇÖ yararlanma süresi ilk olarak 30 Haziran 2020 tarihinden 31 Temmuz 2020 tarihine ertelenmiştir.

- 31 Temmuz 2020 tarihli Resmi Gazete ile 2810 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nca kısa çalışmadan yararlanan aynı işçiler için aynı şartları aşmamak kaydıyla tekrar bir ay süreyle uzatılarak yararlanma süresi 1 Eylül 2020 tarihi olmuştur.
- 31 Ağustos 2020 tarihinde Resmi Gazete ile yayımlanan 2915 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile KÇÖ süresi iki ay daha uzatılarak yeni yararlanma süresinin bitiş tarihi 1 Kasım 2020 tarihi olmuştur.
- 27 Ekim 2020 tarihli Resmi Gazete ile yayımlanan 3134 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nca KÇÖ yararlanma süresi iki ay süreyle 31 Aralık 2020 tarihini geçmeyecek şekilde uzatılmıştır.
- 1 Aralık 2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 3228 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’na göre; Covid-19 gerekçesiyle dışsal etkilere kaynaklanan dönemsel durumlarda kapsamındaki zorlayıcı sebep gerekçesiyle verilen KÇÖ başvuru süresi 31 Aralık olarak değiştirilmiştir.
- 23.12.2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 3316 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla KÇÖ başvuruları, 31.01.2021 tarihine uzatılmıştır. Aynı tarihli 3317 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla kısa çalışma ödeneği süresi, uzatılan iki aylık süreden başlamak üzere 28.02.2021 tarihine kadar uzatılmıştır.
- 19.02.2021 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 3556 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla kısa çalışma ödeneği süresi, 31.03.2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatılmıştır.

İşten çıkarma/Fesih yasağı

7244 sayılı Kanun ile çalışanların ekonomik risklerden korunması amacıyla da 17.04.2020 tarihinden itibaren olmak üzere, üç ay süreyle işveren tarafından iş akdinin feshedilmesi yasağı 4857 sayılı İş Kanunu’na eklenen geçici 10 uncu madde ile yürürlüğe girmiştir. Bu düzenlemeyle ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırılık, belirli süreli iş sözleşmesinin sona ermesi, işyerinin kapanması veya faaliyetin sona ermesi, ihale işinin sona ermesi dışında iş sözleşmesinin feshedilemeyecektir. Bu nedenler dışında feshedilmesi halinde sigortalı başına bir brüt asgari ücret idari para cezası bulunmaktadır.

Önsöz

Turizm sektöründe güncel ve tartışılmalı vergisel konular

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

Kaynakça

Diğer yandan fesih yasağına aykırılık nedeniyle ilgili ayda ödenen kısa çalışma ödenekleri de geri alınmaktadır.

Diğer yandan 17.04.2020 tarihinden itibaren üç aylık süreyi geçmemek (bu süre günümüze kadar uzatılmıştır) üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilecektir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermediği hüküm altına alınmıştır.

Diğer yandan 17.04.2020 tarihinden itibaren üç aylık süreyi geçmemek (bu süre günümüze kadar uzatılmıştır) üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilecektir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermediği hüküm altına alınmıştır.

İşten çıkarma/Fesih yasağı süresinin uzatımı

- 28 Temmuz 2020 tarihinde Resmi Gazete ile yayımlanan 7252 sayılı Kanun ile işten çıkarma yasağına ilişkin uygulamanın Cumhurbaşkanlığı kararıyla her defasında üçer aylık sürelerle 30/06/2021 tarihine kadar uzatılabileceği yönünde değişiklik yapılmıştır.
- 2707 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 1 ay süreyle uzatılmıştır.
- 2811 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile işten çıkarma yasağı 17 Eylül 2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere uzatılmıştır.
- 04 Eylül 2020 tarihinde Resmi Gazete’de 2930 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı yayımlanarak işten çıkarma yasağı 17 Kasım 2020 tarihine uzatılmıştır.
- 3135 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile işten çıkarma yasağı 17 Ocak 2021 tarihine kadar ertelenmiştir.
- 30/12/2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 3344 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile işten çıkarma yasağı tekrar uzatılmıştır. İşten çıkarma yasağı, ücretsiz izne çıkarma hakkı ve buna bağlı olarak nakdi ücret desteği uygulaması da iki ay daha uzatılmıştır. Böylece hem işten çıkarma yasağı, hem de ücretsiz izin/nakdi ücret desteği uygulaması 17.01.2021 tarihinden 17/03/2021 tarihine kadar uzatılmıştır.

Ücretsiz izne çıkarma hakkı ve nakdi ücret desteği

7244 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanunu’na eklenen geçici 10 uncu maddeye göre 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilme uygulaması yürürlüğe girmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 24 üncü madde eklenerek; işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçilere 3 ay süreyi geçmemek üzere, bu süre içinde ücretsiz izinde bulundukları süre kadar, günlük 39,24 TL (bu tutardan yalnızca damga vergisi kesilecektir) nakdi ücret desteği verilmektedir.

Ücretsiz izne çıkarma hakkı, işten çıkarma yasağı süresinin bitiş süresi ertelendikçe uzamaktadır. Nakdi ücret desteği de ücretsiz izne çıkarılan sigortalılara verildiğinden dolayı işten çıkarmaya yasağı uzatıldıkça otomatik olarak bu desteğin de yararlanma süresinin bitiş tarihi ertelenmektedir. En son işten çıkarma yasağının 17.03.2021 tarihine uzatılmasıyla birlikte hem ücretsiz izin hem de nakdi ücret desteği uygulaması 17.03.2021 tarihine kadar uzatılmıştır.

7252 sayılı prim teşviki/Normalleşme teşviki

28/07/2020 tarihli Resmi Gazete ile yayımlanan 7252 sayılı Kanun 4447 sayılı Kanuna sigorta prim teşviklerini içeren geçici madde 26 ile KÇÖ veya nakdi ücret desteği alanların normal çalışmaya geçirilmesi halinde işverenlere prim teşviki getirilmiştir.

- 1/7/2020 tarihinden önce kısa çalışma başvurusunda bulunan özel sektör işyerlerinde kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan sigortalıların kısa çalışmasının sona ererek aynı işyerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönmesi,
- 1/7/2020 tarihinden önce başvuruda bulunarak nakdi ücret desteğinden yararlanılması ve nakdi ücret desteğinden yararlandırılan sigortalının haftalık normal çalışma süresine dönmesi,

durumunda işverenlere 31/12/2020 tarihine geçmemek üzere kısa çalışmanın/nakdi ücret desteğinin sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren üç ay süreyle, asgari ücret üzerinden hesaplanan işçi ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında prim desteği verileceği açıklanmıştır.

Önsöz

Turizm sektöründe güncel ve tartışılmalı vergisel konular

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

Kaynakça

En fazla üç ay verilen bu teşvik Cumhurbaşkanı tarafından sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak altı aya kadar uzatılabileceği düzenlenmiştir. 17.11.2020 tarihinde yayımlanan 7256 Sayılı Torba Kanun; Cumhurbaşkanı'na prim teşvikini 30/06/2021 tarihine kadar uzatma yetkisi vermiştir.

02.12.2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 3246 sayılı Cumhurbaşkanı Kararına göre yapılan güncelleme ile; işverenler 30/06/2021 tarihini geçmemek üzere kısa çalışmanın/nakdi ücret desteğinin sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren 6 ay süreyle ilgili teşvik desteğinden yararlanabileceklerdir.

Yeni ekonomi programı ve istihdam kalkanı

Koronavirüs salgınının ekonomik ve sosyal hayata etkilerinin azaltılması amacıyla 2021-2023 Yeni Ekonomi Programı yayımlanmıştır. Programın temel amacı; Yeni Ekonomi Programı ile sağlanan kazanımların korunarak geliştirilmesi, iç ve dış dengenin yeniden sağlanması, bu denge üzerine inşa edilecek stratejik reformlarla kapsayıcı, sürdürülebilir ve istihdam odaklı büyümeyi hedefleyen politikalarla küresel ekonomide ortaya çıkan yeni normalin oluşturduğu iktisadi fırsatları da kullanarak üretime, ihracata ve finansal istikrara dayalı ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

Yeni Ekonomi Programı'nda, İstihdam Kalkanı olarak adlandırılan ve kapsayıcı düzenlemeleri de içeren paket 7256 Kanun ile hayatımıza girmiştir. Torba Kanun'da yer alan prim yapılandırılmalarının usul/esaslarını belirlemek adına Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020/45 sayılı genelge hazırlanmıştır.

Torba Kanunla aşağıda belirtilen düzenlemeler yapılmıştır:

- Hızlı işe dönüş desteği sağlanmıştır.
- 6111 ve 7103 sayılı teşviklerin uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiştir.
- Kısa çalışma ve 7252 Sayılı Kanunda yer alan normalleşme teşviki süresinin uzatılması hakkında Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiştir.
- İstihdama dönüş desteği sağlanmıştır.
- İlave istihdam teşviki getirilmiştir.
- Gelir Vergisi ve Damga Vergisi istisnası süresinin uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiştir.

- Esnaf Ahilik Sandığı uygulaması ertelenmiştir.
- Mesleki Yeterlik Belgesi'nin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır.

Yukarıdaki düzenlemelerin içeriği ve son dönemlerde yapılan güncellemeler aşağıda yer verilmiştir.

Hızlı işe dönüş desteği

Torba Kanunla 4447 sayılı Kanuna eklenen 'ek madde 7' göre:

- İşsizlik ödeneğinden yararlandırılan kişiler,
- İşten ayrılmalarını takip eden 90 gün içerisinde işe girmeleri ve 12 ay süreyle kesintisiz çalışmaları halinde,

En son yararlanılan işsizlik ödeneği süresi kadar prime esas kazanç alt sınırı üzerinden uzun vadeli sigorta primlerinin tamamı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması sağlanmıştır. Bu destekten Kanunun yürürlük tarihi olan 17 Kasım 2020 tarihinden sonra yararlanılmaya başlanmıştır. 2021 yılı için; her bir sigortalı için aylık $3.577,5 \times 0,20 = 715,5$ TL destek sağlanmaktadır. İşgücü piyasası bu teşvikin usul esaslarının belirlenmesi için alt düzenleme beklemektedir.

6111 Ve 7103 sayılı teşviklerin uzatılması

İşsizlikle mücadele kapsamında istihdamın korunması ve artırılması amacıyla özel sektör işverenlerine kolaylık ve başta dezavantajlı gruplar olmak üzere işsizlerin istihdam edilmelerini sağlamak amacıyla 2020 yılının sonuna kadar uygulanacak olan 6111 ve 7103 sayılı Kanunla sağlanan destek ve teşviklerinin uygulama sürelerinin 31/12/2023 tarihine kadar uzatmak üzere Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiştir.

02.12.2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 3247 ve 3248 sayılı Cumhurbaşkanı Kararlarına göre;

- 6111 kanun sayılı teşvik süresinin uygulanma süresi 31/12/2022 tarihine uzatılmıştır.
- 17103 ve 27103 kanun sayılı teşvik süresinin uygulanma süresi 31/12/2022 tarihine uzatılmıştır.

Önsöz

Turizm sektöründe güncel ve tartışılabilir vergisel konular

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

Kaynakça

Gelir vergisi ve damga vergisi istisnasının uzatılması

7103 sayılı teşvik hükmünün yer aldığı 4447 Sayılı Kanunun ilgili maddesine eklenen fıkra ile ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine sağlanacak olan gelir vergisi stopaj teşviki ve damga vergisi desteği uygulamasının 31/12/2023 tarihine kadar uzatılması için Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir.

02.12.2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 3248 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı’nca gelir vergisi stopaj teşviki ve damga vergisi desteği uygulama süresi de 31/12/2022 tarihine uzatılmıştır.

İstihdama dönüş desteği ¹⁷

7256 Sayılı Torba Kanun ile 4447 Sayılı Kanuna eklenen geçici madde 27’ye göre;

- 01/10/2020 tarihi itibarıyla SGK’ya bildirilenler, yaşlılık aylığı almakta olanlar ile yabancılar hariç,
- İş kanunu kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş veya hizmet sözleşmesiyle hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilerek veya bildirilmeksizin (kayıt dışı, sigortasız çalışma) istihdam edilip 1/1/2019-17/4/2020 tarihleri arasındaki dönemde iş veya hizmet sözleşmesi ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında sona erenler ile kayıt dışı çalışmaya devam edenler 01.12.2020 tarihinden itibaren,
- İş veya hizmet sözleşmelerinin sona erdiği ya da hâlihazırda sigortasız çalışmakta oldukları en son özel sektör işverenine 30 gün içerisinde başvuruda bulunmaları ve işe alınmaları halinde,
- İşveren tarafından fesih yasağı süresince;
- 2021 yılında fiilen çalıştırılırsa, sigortalı başına günlük (prim ödeme gün sayısı kadar) 53,67 TL desteğin Kuruma ödenecek prim tutarından mahsup edilmesi,
- Kısa çalışma ödeneğinden faydalanmamak şartıyla ücretsiz izine çıkartılmış olanlara ise 47,7 TL nakdi ücret desteği verilmesi,

- Başvurusunun işveren tarafından kabul edilmediğini Kuruma bildirenler için hanesinde sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir ya da aylık alan, kısa çalışma ödeneğinden ya da işsizlik ödeneğinden faydalanan kişiler ile düzenli sosyal yardım alan bulunmamak şartı ile 41,7 TL destek verilmesi sağlanmıştır.

Bu destek kapsamında fiili çalıştırılan sigortalıların yarısından her biri destek süresinin bitiminden itibaren ortalama destek süresi kadar istihdam edilmesi gerekmektedir.

İlave istihdam teşviki

7256 Sayılı Torba Kanun ile 4447 Sayılı Kanuna eklenen geçici madde 28’e göre;

2019/Ocak-2020/Nisan döneminde en az sigortalı bildirim yapılan dönemdeki sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilecek her sigortalının,

- Fiilen çalıştırılması halinde günlük 53,6 TL destek (Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle),
- İşveren tarafından ücretsiz izne ayrılması halinde günlük 47,7 TL nakdi ücret desteği,
- Fesih yasağı süresi boyunca verilecektir.

Fiili çalıştırılan sigortalı kapsamında yararlandırılan işverenler bu teşvikin uygulama süresinin sona ermesinden itibaren, ilgili sigortalıların yarısından her birini destekten yararlandığı ortalama süre kadar fiilen çalıştırmak ile yükümlü olacaktır.

Esnaf ahilik sandığının ertelenmesi

Yine Torba Kanunla Esnaf ve Ahilik Sandığının uygulaması 31/12/2023 tarihine ertelenmiştir.

Mesleki yeterlik belgesinin yaygınlaştırılması

Mesleki Yeterlilik Kurumunca mesleki yerlilik belgesi verilen meslekler hariç olmak üzere, Bakanlıkça belirlenen programları Özel Eğitim Kurumlarında başarıyla tamamlayanların aldıkları kurs bitirme belgeleri, işe girme veya işyeri açmada meslek belgesi olarak kabul edilecektir.

Önsöz

Turizm sektöründe güncel ve tartışılmalı vergisel konular

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

Kaynakça

Sosyal Güvenlik Kurumu borçların yapılandırılması

Kurum borçlarının yapılandırılmasına ilişkin işlemlere yönelik 2020/45 sayılı Genelge yayımlanmış ve düzenlemeler şu şekildedir:

2020 Ağustos ayı ve önceki aylara ilişkin Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk etmiş ve yayımı tarihinden önce ödenmemiş:

- Sigorta primleri,
- İşsizlik sigortası primi,
- Sosyal güvenlik destek primi,
- İsteğe bağlı sigorta primleri, topluluk sigortası primleri,
- GSS primleri,
- İdari para cezaları,
- SGK tarafından takibi yapılan damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,
- Asgari işçilikten kaynaklanan eksik işçilik primleri,
- Ve bunların gecikme zammı veya gecikme cezası gibi ferî alacakları,

31.12.2020'ye kadar müracaat şartı ile peşin veya taksitler halinde ödenebilecektir.

Peşin ödeme veya ilk taksit (28.02.2020 tatil olduğu için) 01.03.2020 tarihine kadar, diğer taksitler bu tarihi takip eden 2'şer aylık sürelerle 6, 9, 12 veya azami 18 taksitle ödenebileceği düzenlendiği ve daha sonra 20/12/20 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 3343

sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre;

Yapılandırma başvuru tarihi 1 ay uzatılarak 31/12/2020 tarihinden 31/01/2021 (anılan tarih hafta sonuna rastladığı için 01.02.2021) tarihine uzatılmıştır. İlk taksit ödeme tarihi ise 31/03/2021 tarihine ertelenmiştir.

Primlerin peşin veya ilk taksit süresinde ödenmesi halinde ferî alacaklar silinerek Yİ-ÜFE oranı uygulanarak bulunan tutarın %90'ının tahsilinden vazgeçilir. İki taksitte ödenmesi halinde Yİ-ÜFE oranı uygulanarak bulunan tutardan %50 indirim yapılır. Diğer çeşit taksitli ödemelerde ise belirli katsayılar artarak uygulanmaktadır.

Kanundan yararlanmak için ilk 2 taksitin süresinde ödenmesi gerekmektedir. İlk iki taksitten sonra ise, bir takvim yılında 2 taksit süresinde ödenmezse bir şans daha verilerek, son taksiti izleyen ayda gecikme zammı ile ödenirse kanundan yararlanmaya devam edilebilecektir.

Önsöz

Zahide Demir

Gümrük ve Dış Ticaret Hizmetleri,
Direktör
zdemir@kpmg.com

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Bilindiği üzere 31/12/2019 tarihli ve 30995 (4. Mükerrer) Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01/01/2020 tarihi itibarıyla Geri Kazanım Katılım Payı yürürlüğe girmiştir. Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) 2871 Sayılı Çevre Kanunu'nun sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda belirli ürün ve eşyaların, yurt içinde piyasaya arz edilmesi sonucunda, poşetler için satış noktalarında, diğer ürünler için ise piyasaya süren/ithalatçılardan belirli bir tutarda geri kazanım katılım payının tahsil edilmesine yönelik mükelleflerden alınacak olan vergisel bir yükümlülüktür. GEKAP yükümlülüğü ürünlerin piyasaya arzında ürün cinsine bağlı olarak 2872 sayılı Çevre Kanununun ekli (1) sayılı listesinde belirlenen tutardır. Bu bağlamda bir çok sektör gibi turizm sektöründe de Geri Kazanım Katılım Payına tabi ürünler bulunmaktadır.

Mevzuat açıklaması

GEKAP kapsamında plastik poşetler/torbaların ve EK-1 kapsamındaki ürünlerin yanı sıra ambalajlar da bu kapsamda değerlendirilmektedirler. Hammaddeden işlenmiş ürüne kadar, herhangi bir eşya veya malzemenin üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunulması için kullanılan ve bileşenleri dâhil tüm malzemeler AMBALAJ malzemesi kapsamında değerlendirilmektedir. Ambalajlar; içerisinde bulunan, taşınan, korunan, saklanan ve/veya satışa sunulan ürün/eşya/ malzemelerin Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde olup olmamasından ya da bu ürünlerin tehlikeli veya tehlikesiz özellik gösterip göstermemesinden bağımsız geri kazanım katılım payı uygulamasına tabidir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın turizm sektöründe GEKAP uygulaması hakkındaki görüşleri**1) Bakanlıkça verilen örneğin incelemesi**

07.02.2020 tarihinde yayımlanmış olan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esasların " Elektrikli Ve Elektronik Eşyalar İçin Geri Kazanım Katılım Payı Uygulamaları" kısmında sektörün önem verdiği alanlara ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur.

İlgili mevzuat metnini aşağıda bulabilirsiniz.

"...(2) Büyük ölçekli sabit kurulumlar, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki "elektrikli ve elektronik eşya" olarak değerlendirilmez. Büyük ölçekli sabit kurulumlar; montajı, kurulumu ve sökülmesi işlemlerinin bir profesyonel tarafından yapılması gereken, bir binanın parçası olarak veya önceden tanımlanmış, belirlenmiş bir yerde kalıcı olarak kullanılmak üzere üretilen, sadece aynı özellikte tasarlanmış bir ekipman ve/veya parçalar ile ikame edilebilen ekipmanlardır.

Turizm sektöründe
güncel ve tartışmalı
vergisel konular

Pandemi sürecinde
sosyal güvenlik
uygulamaları ve güncel
düzenlemeler

Turizm sektöründe
GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Önsöz

Turizm sektöründe
güncel ve tartışılmalı
vergisel konularPandemi sürecinde
sosyal güvenlik
uygulamaları ve güncel
düzenlemelerTurizm sektöründe
GEKAP uygulamalarıTurizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Kaynakça

Örnek 1; Profesyonelleri tarafından mekânlar (otel vd.) için özel olarak tasarlanarak projesine göre kurulumu yapılan büyük ölçekteki aydınlatma ekipmanları, endüstriyel imalat tesislerindeki sabit ekipmanlar vb...”

2) Bakanlığın turizm sektörüne özel yazının incelemesi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın turizm sektörü özelinde yayımlanmış olduğu 18.03.2020 tarihli Geri Kazanım Katılım Payı Hak.(Oteller) konulu yazısında; ambalaj ve piyasaya süren tanımlarına yer verilmiştir. Ek olarak 01/01/2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği tanım ve örnekleri de dikkate alındığında;

- turizm tesislerince logolu veya logosuz olarak müşterilere sunulan ürünlerin ambalajlarının,
- yiyecek ve içecek için kullanılan tek kullanımlık tabak ve bardakların,
- ambalaj tanım ve örneklerine uyan bardak/tabak altlıklarının,

“ambalaj” olarak değerlendirilmesi ve buna göre GEKAP beyan ve ödemelerinin yapılması gerektiğinin altı çizilmiştir. Buna karşın odalarda yer alan klozetlerde kullanılan temizlik bilgilendirme şeritlerinin ambalaj olarak değerlendirilmeyeceği ifade edilmiştir.

3) Bakanlığın internet sitesinden yapılan açıklamanın incelemesi

29.07.2020 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan “GEKAP Hakkında Sıkça Sorulan Sorular” bölümünde sektör açısından öne çıkan bir konu hakkında açıklama yapılmıştır.

Soru : Otellerde üzerine marka basılıp müşteriye sunulan mini şampuan, ıslak mendil, karton çay bardakları gibi ürünler GEKAP’a tabi midir?”

Bakanlık cevabı: “Turizm konaklama tesislerinde yeme, içme, kişisel bakım ürünleri vb. ürünlerin müşterilere sunumu esnasında kullanılan tek kullanımlık bardak, tek kullanımlık tabak, şampuan şişeleri, ıslak mendil ambalajı gibi ambalajlardan tesis içerisinde dolumu yapılarak müşterilere sunulanlar ile

tedarikçisi tarafından turizm konaklama tesisi adına üretilen/ambalajlanan ürünlerin ambalajlarından turizm konaklama tesisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.”

Sorumlu vergicilik bakış açısıyla;

- Büyük ölçekli sabit kurulum olarak nitelendirilen ve oteller için özel olarak tasarlanan projelerde kurulumu yapılan büyük ölçekteki aydınlatma ekipmanlarının GEKAP yönetmeliği kapsamında “elektrikli ve elektronik eşya” olarak değerlendirilmeyeceği,
- Turizm tesislerince logolu veya logosuz olarak müşterilere sunulan ürünlerin ambalajlarının, yiyecek ve içecek için kullanılan tek kullanımlık tabak ve bardakların, ambalaj tanım ve örneklerine uyan bardak/tabak altlıklarının GEKAP beyan ve ödemesinin yapılması gerekeceği,
- Şampuan şişeleri, ıslak mendil ambalajı gibi ambalajlardan tesis içerisinde dolumu yapılarak müşterilere sunulanlar ile tedarikçisi tarafından turizm konaklama tesisi adına üretilen/ ambalajlanan ürünlerin ambalajlarından turizm konaklama tesislerinin “piyasaya süren” olarak geri kazanım katılım payından sorumlu olacağı,

tarafımızca değerlendirilmektedir.

2020 yılı ikinci dönem GEKAP beyannameleri 31.01.2021 tarihine kadar beyan edilip ödendi. Ancak 2021 yılından itibaren çeyrek dönemler itibarıyla beyan sistemine geçileceğini de hatırlatmak isteriz.

KPMG Gümrük , Dış Ticaret ve Dolaylı Vergiler bölümü olarak GEKAP hizmetlerimiz ile ilgili detaylı bilgilere hizmet dokümanımızdan ulaşabilirsiniz.

Önsöz

Şirin Soysal

Denetim, Güvence ve
Sürdürülebilirlik Hizmetleri
Şirket Ortağı,
ssoysal@kpmg.com

Tuğçe Tuğlu

Denetim,
Kıdemli Müdür,
ttuglu@kpmg.com

Turizm sektöründe
güncel ve tartışmalı
vergisel konular

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

COVID-19 sürecinde en fazla etkilenen alanlar arasında bulunan turizm ve seyahat sektörü seyahat kısıtlamalarıyla beraber yaşanan daralma sonucunda oldukça kırılgan hale geldi. Bununla birlikte, bu sektörü etkileyen temel sürdürülebilirlik risklerinin sistemik risklere dönüştüğünü görüyoruz. COVID-19'u tetikleyici etmenler arasında görülen doğa riskleri (örneğin biyolojik çeşitlilik kaybı) ve salgınlara artmasına yol açan bir öge olarak görülen iklim değişikliği bu çerçevede birer örnek olarak karşımıza çıkıyor. Öte yandan, yatırımcıların bu riskler dahilinde daha fazla şeffaflık talep ettiklerini ve bu yöndeki çabaların hız kazandığını görüyoruz. Bu noktada gerek COVID-19 salgını sonucu yaşanan daralmayla mücadele gerekse sektörde rekabet gücünün iyileştirilmesi için sürdürülebilirlik her zaman olduğundan daha önemli hale geliyor. Bu gelişmeler ışığında, KPMG Türkiye olarak sektörün durumuna ve yaşanan değişime uyum sağlamak için atılması gereken adımlara ışık tutmayı amaçladık.

COVID 19 salgınının etkisi

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) 2020 yılı başında yayınladığı Küresel Risk Raporu, bulaşıcı hastalıkları önümüzdeki 10 yılda küresel ekonominin karşılabileceği en önemli 10 risk arasında tanımlamıştı¹. Rapor'un yayınlanmasından kısa bir süre sonra etkilerini göstermeye başlayan COVID-19 salgını bu riskin ciddiyetini ortaya koydu. Salgından fazlasıyla etkilenen turizm ve seyahat sektörü, 2020 yılının ilk yarısında uluslararası ziyaretçi sayısında yaşanan %65'lik azalma sonucu yaklaşık 460 milyar Amerikan Doları kayba uğradı². Öte yandan, Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTTC) salgının 2020 yılında turizm ve seyahat sektöründe yol açacağı istihdam kaybının %31 civarında olacağını öngördü³. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü ise (BM DTÖ) 2020 yılında sektörde yaşanacak

ekonomik daralmanın %58-78 arasında olacağını tahmin ediyor⁴. Türkiye'deki durumu incelediğimizde daralmanın benzer büyüklükte yaşandığını görüyoruz. Devlet Hava Meydanları İşletmesi'nin ("DHMI") Eylül ayı verileri Türkiye genelindeki havalimanlarından yurt içi ve yurt dışına seyahat eden yolcu sayısının bir önceki yılın aynı dönemine göre %61.7 oranında düştüğünü ortaya koyuyor⁵. TÜİK verileri, yılın ikinci çeyreğinde yurt içi seyahat harcamalarında yıllık bazda %70'e yakın bir azalma gerçekleştiğini gösteriyor⁶. Geçtiğimiz haftalarda yayınlanan KPMG Tüketici ve Yeni Gerçeklik Araştırması ise her beş kişiden üçünün turistik seyahatlere çıkmak için kendisini henüz hazır hissetmediğine dikkat çekti⁷. Bu durum sektördeki daralmanın önümüzdeki dönemde de devam edeceğine işaret ediyor.

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen risk
algısı ve sürdürülebilirlik
ihtiyacı

Önsöz

Turizm sektöründe güncel ve tartışmalı vergisel konular

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

Kaynakça

Sistemik riskler ve sürdürülebilirliğin önemi

Turizm sektörü COVID-19 sonucu yaşanan daralmanın yanı sıra önemli risklerle de karşı karşıya. Yukarıda, bulaşıcı hastalıklara dikkat çektiğini belirttiğimiz WEF 2020 Küresel Risk Raporu küresel ekonominin karşı karşıya olduğu ilk 5 riski ise çevre sorunları olarak (iklim değişikliği, insan etkisi sonucu ortaya çıkan çevresel felaketler, aşırı hava olayları, doğal afetler ve biyolojik çeşitlilik kaybı) tanımlamıştı. Öte yandan, bilimsel araştırmalar COVID-19 gibi bulaşıcı hastalıklar ile biyolojik çeşitlilik kaybı arasında bir bağlantı olduğunu ortaya koyarken, iklim değişikliğinin özellikle vektörel hastalıklarda çarpan etkisi yarattığına dikkate çekiyor⁸. Bu tespitler bize turizm sektörü de dahil olmak üzere dünya ekonomisini tehdit eden çevresel risklerin pek çoğunun sistemik risklere dönüştüğünü gösteriyor.

Çevresel riskler turizm sektörü özelinde rekabet gücünü de etkileyen bir öge olarak karşımıza çıkıyor. WEF'in Seyahat ve Turizm Rekabet Endeksi'nin ülkeleri değerlendirdiği 14 başlıktan biri olan çevresel sürdürülebilirlik, tehdit altındaki türlerin oranı, orman alanı miktarı, su kıtlığı düzeyi, atık su yönetim oranı gibi 10 ögeyi kapsıyor. İklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilikle de doğrudan ilişki içerisinde olan bu etmenler özelinde Türkiye'nin durumunu incelediğimizde ise 140 ülke arasında 126. sırada yer aldığını görüyoruz⁹. Buradan hareketle, turizm ve seyahat sektöründe sürdürülebilirlik, gerek rekabet gücü gerekse küresel ekonominin karşı karşıya olduğu tehditlerle mücadele bakımından kritik bir başlık olarak karşımıza çıkıyor.

Turizm ve seyahat sektörünün çevresel etkisini düşündüğümüzde sürdürülebilirlik daha da önem kazanıyor. Turizm kaynaklı seyahatler küresel sera gazı emisyonlarının %5'ini oluşturuyor¹⁰. Öte yandan turizm faaliyetlerinin %80'inin kıyı bölgelerinde oluşu deniz kirliliğini etkiliyor. Akdeniz Bölgesi'nde, turizm sezonunda %40 oranında artış gösteren deniz kirliliği bu durumun bir göstergesi kabul ediliyor¹¹. Söz konusu rakamlar, sektörde iklim değişikliği ve atık yönetimi başta olmak üzere çevresel etkinin ölçülmesi ve azaltılmasına yönelik stratejiler geliştirilmesi gereğine işaret ediyor.

Finansman ve sürdürülebilirlik ilişkisi

COVID-19'un yarattığı ekonomik kırılganlık, turizm ve seyahat sektöründe finansman ihtiyacını da beraberinde getiriyor. Bu noktada yatırımcıların beklentilerini doğru algılamak kritik bir gereklilik olarak karşımıza çıkıyor. Dünya ekonomisini tehdit eden, yukarıda işaret ettiğimiz sistemik risklerin yatırımcıların beklentilerini de şekillendirdiğini görüyoruz. Küresel ölçekte yatırımcıların katıldığı bir ankete göre, yatırımcıların %92'si şirketlerin önemli ESG (çevresel, toplumsal ve yönetimsel) etkilerini tanımlayıp, raporlanmasını istiyor¹². Yatırımcıların beklentilerine paralel olarak, finans piyasalarında da yeni düzenlemelerin ortaya çıktığını görüyoruz. Sermaye Piyasaları Kurumu'nun 2 Ekim 2020'de yayınlamış olduğu Kurumsal Yönetim Tebliği'nde değişiklik öngören yeni düzenleme bu bağlamda bir örnek gösterilebilir. Yeni düzenlemeye göre, halka açık şirketlerin, kurumsal yönetim yaklaşımlarına ilave olarak ESG alanındaki etkilerini, risklerini, hedef ve politikalarını da raporlamaları bekleniyor. Zorunlu olmamakla birlikte, bu bilgileri raporlarına dahil etmeyen şirketlerin, bu durumun nedenini açıklamaları isteniyor¹³. Bu çerçevede, sürdürülebilirlik raporlaması finansman ve yatırımcı arayışında olan şirketler için kritik bir gereklilik olarak öne çıkıyor. Ayrıca, raporlarda dahilindeki bilgilerin bağımsız güvence kapsamında doğrulanması yatırımcılar başta olmak üzere paydaşlara sunulan verilerin güvenilirliğini artırıyor.

Yatırımcıların değişen risk algısına paralel olarak yeni finansman araçları da giderek yaygınlaşıyor. Temiz enerji, düşük karbonlu ulaşım ve enerji verimli binalar gibi çevresel fayda sağlayan projelerin finansmanında kullanılan yeşil tahviller, şirketlerin sürdürülebilirlik performansına bağlı olarak faiz oranının değişkenlik gösterdiği yeşil krediler ve bir İslami yeşil finans aracı olan yeşil sukuk bu çerçevede birer örnek olarak sayılabilir. Yalnızca 2019 yılında dünya genelinde 257,7 milyar ABD Doları değerinde yeşil tahvil ihraç edildi¹⁴. Aynı yıl, Türkiye'de ihraç edilen yeşil tahvil değeri ise 100 milyon Amerikan Doları'na ulaştı¹⁵. Bu bağlamda, sürdürülebilir finans araçları, çevresel etkisini ve buna bağlı olarak sürdürülebilirlik risklerini yönetme ihtiyacında olan turizm ve seyahat sektörü için bir fırsat sunuyor.

Önsöz

Turizm sektöründe güncel ve tartışmalı vergisel konular

Pandemi sürecinde sosyal güvenlik uygulamaları ve güncel düzenlemeler

Turizm sektöründe GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat sektörü, değişen risk algısı ve sürdürülebilirlik ihtiyacı

Kaynakça

Turizm ve seyahat sektöründe büyük bir daralmaya neden olan COVID-19 salgını, aynı zamanda dünya ekonomisinin ve bu sektörün karşı karşıya olduğu sistemik risklere dikkat çekti. Sektörün rekabet gücünü de etkileyen bu riskleri yönetebilmek için şirketlerin, iklim değişikliği başta olmak üzere çevresel etkilerini ölçmeleri ve bu etkileri azaltılmaya yönelik stratejiler geliştirilmeleri gerekiyor.

Başta iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik kaybı olmak üzere sistemik riskler yatırımcıların şeffaflık yönündeki beklentilerini de artırıyor. Bu noktada, sürdürülebilirlik raporlaması ve bu çerçevede sunulan bilgilerin üçüncü taraflarca doğrulanması, finansman ihtiyacı içerisinde olan turizm ve seyahat sektörü için bir gereklilik olarak karşımıza çıkıyor. Öte yandan değişen risk algısıyla birlikte yaygınlaşan sürdürülebilir finans araçları sektör için bir fırsat sunuyor.

KPMG Türkiye olarak sürdürülebilirlik hizmetleri alanındaki uzmanlığımız ve KPMG'nin global ağıyla olan işbirliğimizden güç olarak yukarıda saydığımız ihtiyaçlara yönelik olarak çok sayıda çözüm sunuyoruz.

Nasıl destek olabiliriz?

KPMG Türkiye, sürdürülebilirlik alanında sizi destekleyen çeşitli hizmetler sunuyor.

Finansman seçeneklerinin değerlendirilmesi:

KPMG Türkiye sürdürülebilirlik uzmanları, sürdürülebilir finansman araçlarına erişim sağlamak sermaye yapınızı uygun hale getirmenize destek olmak amacıyla finansman hedeflerinizi inceler ve alternatiflerinizi değerlendirir. Uzmanlarımız ayrıca, kurumsal yapınıza en uygun sürdürülebilir finansman yöntemini belirlemenize rehberlik eder.

İklim değişikliğine olan etkinizin belirlenmesi ve yönetimi:

KPMG Türkiye sürdürülebilirlik uzmanları, faaliyetleriniz sonucu oluşan karbon ayak izinizin belirlenmesi ve küresel iklim değişikliği hedeflerine göre "karbon nötr" kuruluş olma stratejinizin belirlenmesi sürecine rehberlik eder. Yürüttüğünüz karbon ayak izi azaltım ve verimlilik çalışmalarının paydaşlara iletişiminin sağlanması sürecinde danışmanlık hizmeti sunar.

Sürdürülebilirlik performansının raporlanması:

KPMG Türkiye sürdürülebilirlik uzmanları, kuruluşunuzun sürdürülebilirlik ve ESG önceliklerinin belirlenmesinin yanı sıra, sürdürülebilirlik performansınızın yatırımcılar başta olmak üzere tüm kilit paydaşlarınıza raporlanması sürecinde, rapor içeriğinin hazırlanması ve iletişim planı da dahil olmak üzere paydaş iletişiminizde size rehberlik eder.

Üçüncü taraf bağımsız güvence:

KPMG Türkiye sürdürülebilirlik uzmanları, izlemekte ve raporlamakta olduğunuz sürdürülebilirlik ve ESG performans verilerinin güvenilirliğini artırmak amacıyla bağımsız güvence hizmeti sunar.

Sürdürülebilirlik Stratejisi

KPMG Sürdürülebilirlik ekibi, kurumsal stratejinizin sürdürülebilirlik öncelikleriniz ile uyumlu bir şekilde oluşturulması ve uygulanması için sizlere yardımcı oluyor. Bu çerçevede sunduğumuz bazı örnek hizmetler:

- Sürdürülebilirlik stratejisi geliştirilmesi ve uygulanması
- Çevresel ve sosyal performansın iyileştirilmesi
- Çevresel ve sosyal risklerin etkin yönetimi
- Yenilenebilir enerji stratejisinin geliştirilmesi ve uygulanması
- Düşük karbon stratejisi geliştirilmesi ve uygulanması
- Sıfır atık stratejisi geliştirilmesi ve uygulanması

KPMG True Value

KPMG Sürdürülebilirlik ekibi, ölçeklenebilir bir şekilde şirketinizin, ürünlerinizin, yatırımlarınızın veya hizmetlerinizin önemli çevresel ve sosyal etkilerini ölçerek, iş stratejinizi ve aksiyon planınızı bu doğrultuda yönetmenize yardımcı olur.

Önsöz

Kaynakça

- ¹ World Economic Forum, Global Risks Report 2020, http://www3.weforum.org/docs/WEF_Global_Risk_Report_2020.pdf
- ² United Nations World Tourism Organization, September 2020, <https://www.unwto.org/news/international-tourist-numbers-down-65-in-first-half-of-2020-unwto-reports>
- ³ World Trade and Tourism Council, April 2020, <https://wtcc.org/Research/Economic-Impact>
- ⁴ A.G.E
- ⁵ Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Yolcu Trafiği İstatistikleri, Eylül 2020, <https://www.dhmi.gov.tr/Lists/Istatistikler/Attachments/182/YOLCU.pdf>
- ⁶ Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Sınır İstatistikleri, Eylül 2020, <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-9851/turizm-istatistikleri.html>
- ⁷ KPMG Türkiye, Ekim 2020, <https://home.kpmg/tr/tr/home/medya/press-releases/2020/10/her-bes-kisiden-ucu-turistik-seyahate-hazir-degil.html>
- ⁸ https://www.who.int/docs/default-source/climate-change/qa-infectiousdiseases-who.pdf?sfvrsn=3a624917_3
- ⁹ World Economic Forum, Travel & Tourism Competitiveness Index, 2019, http://reports.weforum.org/pdf/ttci-2019/WEF_TTCI_2019_Profile_TUR.pdf
- ¹⁰ United Nations World Tourism Organization, 2016, <https://www.unwto.org/sustainable-development/climate-change>
- ¹¹ Global Tourism Plastics Initiative, <https://www.oneplanetnetwork.org/sustainable-tourism/tourisms-plastic-pollution-problem>
- ¹² State Street, The Investing Enlightenment, 2017, https://www.statestreet.com/content/dam/statestreet/documents/Articles/The_Investing_Enlightenment.pdf
- ¹³ Sermaye Piyasası Kurulu, Kurumsal Yönetim Tebliği (İl-17.1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İl-17.1.A), Ekim 2020, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/10/20201002-4.htm>
- ¹⁴ Climate Bonds Initiative (2020), Green Bonds Highlights 2019, <https://www.climatebonds.net/2020/02/green-bond-highlights-2019-behind-headline-numbers-climate-bonds-market-analysis-record-year>
- ¹⁵ IFC, Emerging Market Green Bonds Report 2019, <https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/a64560ef-b074-4a53-8173-f678ccb4f9cd/202005-EM-Green-Bonds-Report-2019.pdf?MOD=AJPERES&CVID=n7Gtahg>
- ¹⁶ Covid-19 nedeniyle 30 Haziran 2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) kısa çalışma ödeneğine başvuran işyerleri için geçerli olmak üzere bu uzatım süresi uygulanmıştır.
- ¹⁷ Bu desteğin yürürlük tarihi 1 Ocak 2020'dir.

Turizm sektöründe
güncel ve tartışılmalı
vergisel konular

Pandemi sürecinde
sosyal güvenlik
uygulamaları ve güncel
düzenlemeler

Turizm sektöründe
GEKAP uygulamaları

Turizm ve seyahat
sektörü, değişen
risk algısı ve
sürdürülebilirlik
ihtiyacı

İletişim:

Detaylı bilgi için:
KPMG Türkiye
Clients & Markets
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul
İş Kuleleri Kule 3 Kat 1-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara
The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir
Folkart Towers Adalet Mah. Manas Bulvarı
No:39 B Kule Kat: 35 Bayraklı 35530 İzmir
T : +90 232 464 2045

Bursa
İnallar Cadde Plaza, Balat Mahallesi
Mudanya Yolu Sanayi Caddesi No: 435 K:5
D:19-20 Nilüfer
T : +90 232 464 2045

kpmg.com.tr
kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG adı ve KPMG logosu, bağımsız üye şirketlerden oluşan KPMG küresel organizasyonun lisansı altında tescilli ticari markalardır. KPMG International Limited ve ilişkili kuruluşları müşterilere herhangi bir hizmet sunmamaktadır.

© 2021 KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., şirket üyelerinin sorumluluğu sundukları garantiyle sınırlı özel İngiliz şirketi olan KPMG International Limited ile ilişkili bağımsız şirketlerden oluşan KPMG küresel organizasyonuna üye bir Türk şirkettir.
Tüm hakları saklıdır.